

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu imeni prêkmurske evang. žiniorije reditel
i vodâvnik: FLISAR JÁNOŠ,
Murska Sobota.

Čeka račun št. 13,586; imé „Düševni list“ M. Sobota.

Cena na celo leto 20 Din., v zvôrnostvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Izhaja ednôk na mèsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsaki ev. dûhovník i vučitel.

Jézušova slêdnja pôt v Jeružálem.

V Jeružálem iti, — vsakšega Izraelitanca sveto želénje je bilô tô. Deteče srce se je z gizdávov radostjôv napuniло, gda je 12 lét staro ob prvim smelo s svojimi roditeli v Jeružálemsko cérkev.

Jeružálem! — si je žalostno zdehno sin Izraela, gda so se drûgi na pôt spravili, náj v Dávidovom mestí preživéjo svétky, sam pa je domà mogo ostánoti.

V Jeružálem! — so šepetala vústa obtrûdjenci starcov, kí so se na konci svoje zemelske potí v Jeružálem dali prepelati, náj v smerti v svetoj zemli preblvajo, če so že v žitki med pogani mogli prebívati.

Bliže nébi, bliže svojemi Bôgi se je čuto sin Izraela v onom mestí, nad šterim se je zdigala zmožna cérkev, s štere oltárov je dén za dnérom vído prôti nébi se zdligati dim Bôgi posvečeni áldovov.

Pá so se bližali vúzemski svétki. V Jeružálem pelajôče cesté so pune bîle vandarov, kí so se želno paščili, náj med stenami svétnoga váraša preživéjo velke svétky.

Med njimi je šô, obdáni od vsikdár bole rastéče vnožne, tüdi Jezuš.

Tüdi njegovo srcé je hitreje bilo, tüdi njegova dûša je trepetala, ali vse tô nej zavolo radostnoga čakanja, nego zavolo globokoga, svétnoga zburkanja nad tém, ka je priti melo i priti moglo: Vido je že v dûhi vore slêdnjega boja, vore trplénja pune smrti.

Kričéča, njega hvaléča i dičéča vnožna ga sprevája prôti Jeružálemu: moški,

ženske, s palmovimi vejkami v rokaj, svoj gvant pred njim na cesto prestárajôči. On pa rôsnoga i zamišlenoga obráza jézdi na oslici.

Ja, tak bi moglo biti: On, Zveličitel, od lûdstva pozdrávlani kak te dávno i želno čákani, národ pa navdûšeni i priprávleni poslúšati i činiti njegovo volô. Tak je živo v misli Izraela k p Mešiášovoga priestjá v Jeružálem, tak so v ili starci mladino, dokeč se je oni k p nej vtipno v njeni spômenek, náj ga pá dale dá priestnomi rodì.

Jeružálem pozdrávla zdaj Njega. Kak kr l ide v váraš; velke vnožine ga pozdrávlajo z velkov navdûšenostjov.

On se pa ne dá vkaniti od nestanovitnoga lûdstva. Ne premôti ga krič národa.

Tam za stebri stojijo, tam med lûdstvom se skrivajo že možj , ki kmičnoga obráza gl dajo navdûšenosť Jézuša pozdrávlaj čega národa. Z njihovoga lica guči nevoščenosť, mr nja i odl čnos . Malo jih je, ali oni so ti zmožni, náj národ, šteri se hitro navdûši i hitro se bode dao str zniti. Što je samo malo priličen v ravnjanji z njim, ga hitro zn  preobrn ti i krič „hož nna“ se spremenio bode v „r aspi ga!“

Vse t o zn  Jézuš. On je že sk uso, kak hitro se dájo vnožine odvrn ti od njega. Doživo je že edno v ro, gda se je celo do svoji dvan jset apoštolov z onim pitanjem obrno: „Š ete tüdi vi oditi?“

I kmični obr zi farizeušov i pismoznancov se naedn k zjasnij . Porodila se njim je v gl vi predobra misel. Národ n j samo kriči onomi tes či z N záreta, n j samo

beži za njim, náj ga samo pozdrávla kak siná velkoga Dávid kralá! Döñok májo zdaj zrok zatôžiti ga rimskomi poglavári, ka je zapelávo lüdstvo, revolucija je delo, za kralá se je ščeo dati postaviti.

„Mi pa nemamo kralá, nego casara v Rimi i njemi ščemo verni ostánoti!“

Jézuš pa ešče bole pozna lüdstvo. Zná ka nede trbelo šútanja farizeušov i popôvski vládnikov, nede trbelo pomôči rimskoga casara, zgubi on té národ brezi toga tudi. Če bi lüdjé, ki ga zdaj dičijo i zvišávajo i od navdúšenja pijáni sprevájajo v Jeružálem, ništerne dnéve vaprej vidili, bi ga že zdaj ostavili. Či bi znali, ka de se njegova pôt na križi dokončala, bi že zdaj zdignoli roké prôti njemi.

Vsa eta znajôči se Jézuš že zdaj sploh sámoga, sploh ostávlenoga čuti.

I Jézuš vendar ide! Pred sebom vidi borbo, trplénje i smrt — i vendar ide v Jeružálem!

Ide rávno záto, ár zná, ka je prišla vôra, náj se v smrt dá celomi človečanství na odkûplénje!

D.

Jánoš vitéz.

Veršušno pripovedávanje. (Pisao: Petöfy Šándor 1844.
Poslovenčo : Flisár Jánoš 1940 sept.)

XIV. spôv.

„Kakda mam začnoti?... Jeli bár tak kak gjé:
Kakda sem dôbo jas Kukorica imé?
Vu kukorici so naišli inda mené,
Záto je tak Kukorica moje imé.

Ednoga kmeta dobraga srdcá žena
Kak je ona večkrat pripovedávala,
Je vô šla vu pôle kukorico glédat,
Tam me naišla v-edno brázdo djánga ležat.

Britko sem bréčao tam, me pomilovala,
Gori meje vzela ino domô nešla;
Domô idôča, je v-sebi gori djála:
„Tak nemam deteta, gori zbránim toga.“

Njé môž je smogoren, náturen človek bio,
Komi sem jas kak fotiv neprijéten bio.

Kristušov križ.

Verjem v Jezuši Kristuši, ki je razpéti. Na velki pétek apoštolskoga verevadlívania té reči morem pred svoje oči postaviti, tudi té reči poslušati i v svoja srca zapréti. Ár nas té reči tá postávijo pod Kristušov križ.

Ka vidimo na križi? Ednoga na križ razpétoga človeka vidimo na njem, ednoga na smrt zmantránoga, vmorjenoga človeka. Njegov obráz, té z krvjov oblejáni obráz od nezgovorni i grozni muk guči. Njegovo telo je v smrtnom boji obtrúdilo i trdo grátalo. Grobljanski križ se pod težkim bremenom nagnie. Za njim i okoli njega pa vse kmica pokriva.

Pri Kristušovom križi pa tam stoji Jánoš apoštol. V ednej rôki odpréti stári zákon drži, z drúgov rokôv pa na križ káže. Tak da bi tô ščeo praviti, eto je té razpéti i vmorjeni, té po prorokaj obečani Meššiáš, té Kristuš, král kralôv i Gospôd gospôdov, ki je prišo odkúpiť celi človečánski národ. Tô pa telko poméni: té razpéti, z krvjov oblejáni Kristuš vládati ščé. Vládati, kralúvati ščé obri méne, obri tébe, obri vsákoga človeka, obri etoga cêloga sveta. Tam z križa bojno napovej celomi sveti, tô ščé i želej, naj se ná njegovo imé vsáko koléno naníz na etoj zemli.

Krščanska mati cérkev je rávno tô Kristušovo želénje, té njegov glás odnesla i razglásila

Hejh, kak me jedomá on zagledno, vido.
Se je uprav c frasto kunénje čulo.

Nemila ženska ga je etak tolila:
„Nihájte oča tá gréšna preklinjanja,
Tam sem ga döñok na pogübei nê mogla
Niháti, bi Bôga na sé razsrdila.

Nebode vam pri vérstvi i hiži na kvár,
Máte vérstvo, júnce, ovce, vsefelé stvár,
Či se gori stepé, nede vam potrebno;
Bériša, ovčára iskatí držino.“

Na slédnje je döñok nikako popästo,
Ah, na méne se nigdár z-dobrim nê zaledno.
Či je gda nê tak šlo vse po njeg'voj vôle,
Steléba me bogato po svojoj vôle.

Med delom i bitjem sem gori porásao,
Dobrôto sem vu žítki malogda vživao.
Ves moja radost je li samo v-tom stála,
V-vési se en' lèpa deklina držala.

po celom širokom svete. Z tém glásom je šo na pôt Pavel apoštol, i z tém glásom je premágao i obládaor Korintus, Efezus i Rím. Tô je tisti glás i tisti teštamáliš, z šteroga i po šterom je cérkev v vsákem vrémeni živela, i tô je tisti glás, šteromi so lúdjé v vsákem vrémeni proti gučali, proti delali i proti stanoli. Zakaj?

Tisto, ka se je na križi zgôdilo, ne stoji samo v tom, da so lúdjé ednoga drúgoga človeka préjali i razpétilli. Nego na križi je Bôg po Ježuš Kristuši edno velko znamenito delo činio z nami. Kristuš se na križnom drévi bori za Božo lúbzen, za nás, za tiste, ki so ga razpétilli. Záto právi i molí: Oča odpústi nám, ár ne zuájo, ka činijo. Bôg je čemeren na nás, preveč se srdci na nás, i či bi nas v svojoj srditosti kaštigo, tak bi nas vničo i prepravo, tak bi mi naveke zgubleni bili. Ali Kristuš si pa tá stane med nás i med čemernoga Bogá, goriide na križ, šteroga bi mi bili vrédní, i trpi, bori se, naj miné obri nás Boža strditost, naj tak znova mir mámo z našim nebeskím Očom. Záto je prišo na zemlo, záto se je narôdo v betlehemske štalé prôstni jaslicaj, tudi záto je pretrpo križa smrt.

Tak je, záto je mogo na križ iti. Lúdjé so Njemi pa z lagvím plácali, z križom, z ostrimi cveki. Liki da bi se ves greh, šteri v človeči srcaj gorí, vklúperzdrúžo, naj bi njegov do nébe ségajôči plaméa vničo i vムôro Bôžega posla-

nika. Na Bôga, na nebeskoga Očo mira glás so lúdjé z tem lagvím, hľadim delom odgôvoril. Tú pri tej prilike se je sam pekel ôdpro, i kmica je postáola na celoj zemli v tisloj vôri. Tak se je vidlo, liki da bi Bôg naveke ostavo efe svet. Tô je sôd, tô je smrt.

Ali Ježuš Kristuš nas pa nikak nešče ostaviti. Z svojim lastivním telom, z svojim živlénjom nas zakriva i bráni. On na sébe vzeme sodbo liki da bi eden z nás bio: Bôg moj, Bôg moj, zakaj si me ostavo? I Bôg nam na tó prošno odpústi naše grehe. Tak nas je Kristuš naveke mentúvo i rēšo. Záto právi: Spunilo se je. Tô pa telko poméni, zmágao sam, obládaor sam. Tak je minôla obri nás Boža srditost. I razprášilo se je zakrivalo cérkvi na dvôje, od zgora notri do tla.

Tô je križa glás, tô je Golgetovoga križa zapôved. Tô se je zgôdilo na velki pátek. Tô je dnesdén Boži glás i Boža zapôved nam vsem nê samo na velki pátek, nego vsáki dén! Glédaj zemelski vandrar na Kristušov z krvjov poškropoleni obráz, glédaj na Njegove rane, spômeni se z Njegovoga trplenia, vse tô je za tébe dopriňeso, naj ti moreš goristánoti z svoji grêhov i živéš Bôgi prijétno živlénje. Cérkev pa, tudi naša evangeličanska cérkev pa pred tém Kristušovim obrázom stojéča eto svedôstvo čini: Mir mámo z Bôgom po našem Gospon Ježuši Kristuši. H.

Štere mati je dávno v-grôbi ležala,
Njé mačija si je pa hûdô žnjôv djála.
Oča je tûdi vse dugonê premíno,
Jedino je tak na mačijo nihano.

Tá lêpa deklina je bila mo' radost,
Jedina rôža ino veséla mladost.
Lubo sem jo preveč ino meo v-milošči,
Tak so náj zvali: „Občine sirotiči“.

Že za detinstva, či sem jo gda gder vido,
Nevém zaká sem si vsigdár na njô mislo?
Radúvao sem se, či je tak po nedelaj,
Vôprišla zménjat se z-decôv po trávnikaj.

Kapa ešče te, gda sem vrekši porásao,
Sem se za njô vsigdár bole navdúšávao.
Rávno tak sem bio, gda sem jo prvíč kúšno,
Za mo' volo bi se svet lehko porúšo.

Dostakrát je jo bantúvala mačija,
Štero njé v nebésaj nigdár neo řenkano.

I Bôg zná, ka ešče má žnjôv doprinesti,
Ci bi se od méne nê mela bojati.

Z-ménom se je tûdi po páskom zgôdilo,
Mojo dobro žensko smo díjali vu jamo.
Štera je mené našla i gor' zgájila,
I kak lasna mati na mé skrb nosila.

Moje ardcé je bár vsigdár trdo bilô,
Skuze je bogme z-ôč rôtkogda pustillo,
Ali na skrbníkinje grob sem je točo
Tak, da se je odnji grób z-céla namočo.

Tak tûdi Iluška sirotna deklina
Je od žalosti britke skuze točila.
Kak bi nê? — Vu Bôgi preminôča dříša
Njé je vu vsem, gde je mogla, na pomôč ťa.

Nê samo ednôk nama je tak právila:
„Deca čákajte, jas bom váj oženila.
Tákši páč bode z-váj, kakšega nê bilô
Na tom púklavom sveti ešče nê celô.“

Bogábojéči, tíhi dűš postno premišlávanje.

Poráča FLISÁR JÁNOŠ.

1. Trôšt vu trplêni:

Čákaj dűša moja,
Ne cekni se,
Bôg je pomôč tvoja,
V njem vúpaj se.
Li nikak ne zdvoj,
Že príde cajt tvoj,
Gda se oslobodiš
I križ svoj pretrpiš:
Vu vsê vihéri
Preveliki môk,
Te obarje v-méri,
Tvoj veren Bôg!

Čákaj dűša moja,
Ne cekni se,
Bôg je pomôč tvoja,
V-njem vúpaj se.
Vu nikšoj stávi,
Nás neostávi
Zmožen pomočník naš
Ino variváč:
Svēta stvoritel,
Bôg z-težki môk
Naš osloboditel,
Naš veren Bôg.

2. Vu težki dnèvi:

Ah, kak velke
Ino težke,
So oh Bôg mantré moje,
Moja pomôč
Na njé gledoč
So skrb i mísli Tvoje.

Či bi jas šô
I tak prišao
Do konca ete zemlé,
Zvôna Tébe
Mi Bôg nébe,
Njih nišče neodvrné.

K-Tebi hľtim,
Tebé prosim,
Oča moj milostiven:
Ne sôdi me,
Ah, smiluj se,
Nad menom dobrotién.

Či bičúješ
I strahšúješ
Nás, Gospodne tú v-práhi,
Tô Tí činiš,
Naj nás bûdîš,
Hoditi v-Tvojem stráhi.

Čakala sva v-edno, zadosta žalostno,
Správila bi tûdi, — verjem zaistino,
Ár, ka je gda právla, je vse doprinesla,
Či nej odhájala, v-grob se zoselila.

Kak je tá odišla, vse se je premeno, —
Nájni šorš se tûdi na hûše obrno.
Ali záto sva se lúbila, kak prvle,
Nê sva edstôpila eden od ovga nê.

Ali gospodin Bôg je vse nači skončao,
Náj je na vékšo probo stvôro ino djao.
Jas sem ednôk, — nevém, kak se je zgôdilo?
Ovcé sem zapášao — vért me je vkrat stíra.

Slobôd sem vzéo od moje dráge Iluške,
Z-tužním občutnenjem sem odhájao dale.
Vandrao sem po sveti, esи ino tútá,
Dokeč sem nê stôpo za husár vojáka.

Nê sem pravo Iluški naj nedá srdcá
Nikomi i jas tûdi nedam mojega.

Tak sva dobro znala, endrúggia poznala,
Ka je nájna vernost Gospodnova vola.

Záto či králevska, na méne nemisli,
Ár či Iluške nem' mogao zadobiti,
Nebom drúge iskao, na tom cêlom sveti,
Či me i smrt žnjega vêpozâbí zvati."

XV-ti spêv.

Jánoš je naprê dao svojo hištôrijo,
Sterá je genola poslühšávcov dûšo,
Kralà čeri obráz so vlažile skuzé,
Steré so njé tûzne i prebritke bilié.

Král njemi je na vse tak pravo ôsvetno :
„Sinek moj, jas te nesilim na ženitvo,
Nego, ka ti z-mo' zahválnosti ponüdim,
Vzemi za nájem od méne z-srcom dobrím.“

Natô je zdâ král gori odpro kinčnico,
Na zapôved je en dečko naprê stôpo.
I z-zlátom je nájvékši žakel nasipao,
Jánoš je telko kinča nigdár nê vido.

Záto člni,
Z-tvojmi sínmi,
Kak ščeš sodec pravičen,
Samo nam tam,
Gde si Tí sam,
Daj žitek vekivečen.

Tô pa včiniš,
Ár sam vellš
Vu svétoj knigi našoj:
Hodte k-mení,
Obtrüdjeni,
Pokoj dam dúši vašo.

Tak verjemo,
Ka bodemo
Za vrédnost siná Tvojga
Öročníci
Z-Tvojmi svétcí
Králevstva nebeskoga

3. Zdühávanje i zvišávanje Bogá.

Da bi jezero jezikov meo,
Na hválo dávanje Bogá,
Tak bi zevsémi spévatí šteo,
Z-globočne mojga srdcá.
Hválne pesmi od onoga,
Ka je Bôg stvôro velkoga.

Ah, da bi mi pesem rümila,
Do tistec, gde sunce stojí,
Da bi mi krv vrêlo šumila,

Dokeč po žilaj skôs cûrí!
Ah, da bi li vsáki odûh
Bio, edna lêpa hvála tü!

Tí zeléno Lístje vu logáj,
Gíbli i zíbli vse z-menov,
Tí gingava tráva na poláj
I ví lêpo cvétje vrtov:
Zvišávajte Božo díko
I njega djánje veliko.

4. Bogá zmožnost.

Bôg je stvôro: nébo, zemlô môrje
I vse, ka eti zdâ živé.
Li njemi je podáno vetrôvje,
Z-kim ne ládajo tü lüdjé;
On kraluje na ves svéti
Tü na zemli, tam na zvêzdi.

Vidôče očí dá on tim temnim,
Te slabe krepko podpéra,
Svo' lübézen skáže tim poštenim,
Hamišnim pa nedá méra
Sirotiče on pomága,
Te hûde pa on premága.

5. Bôga vekivečnosť.

Hválimo Te velki Bôg,
I díčimo tvojo krepkost,
Usa so dela Tvoji rôk,
Usa čüdüjo Tvojo velkost.
Tí si nê meo začetka,
Pa neoš meo dokončetka.

Usa Tebé zvišávajo,
Kerubi i Serafinje,
Tvojo díko spévajo,
Vsi, vši nebeski angelje
Etak kričijo k-Tebi:
Bogá zmožnost je v-nébi!

„Jánoš vitéz, obranitel moje čéri“,
Je erkao zdâ král -- tô de ti nájem vzémi.
I odnesi té žakel zevsov vsebinov,
Živta bláženo z-mátkov tvojov Iluškov.

Zadržávao bi te — znam, ka neostáneš,
Ti že pri tvojej lubici bidti želéš,
Jeli tak? — a, pajdášje naj ostánejo
I vživavo eti pár dnérov vesélo.

Tak je bilô tô, kak je král zapovedao,
Jánoš bi pa že rad vido svo Iluško,
Slobôd je vzeo od králevske čéri milo,
K-môrji je hito i seo si je na gályo.

Král i šereg so ga vši tá sprevájali,
Odnji je dosta želenja meo slihšati,
Ostro so vši i vši zanjim tá glédali,
Dokeč so ga mogôči bili viditi.

XVI-ti spév.

Z-Jánoš vitézom je gálya brš plavala,
Tak da se vitorla maloné vugnóla,

V-potúvanji ga nê niká zastávalo,
Kak ino gda pride k Iluški? si mislo.

Njegove misli so vu tô formo bilé:
„Tubica drága, jel' znáš ka čáka tebé?
Jeli se sômniš, kakša radost te čáka,
Ka ti Janči prinesé pun žakel złata?

Domô hitim zdâ jas, bojdi si kašté bár,
Po dosta mantri va midva zdâ že en pár.
Eden pár bodeva, blážen'va, bogata,
Od nikoga niká več neva čakala.

Vért so si z-menom nê po nájbôgšem djáli,
Ali tô njím jas tô pôt odpústím pá li.
Po pravici so oni zrok moje sreče,
Obdelim ji, či me Bôg domô pomore.“

Tak je mislo Jánoš, v-glávi svojoj brodo,
Dokeč je veter gnao bistro dale gályo.
Daleč je bio ešče od svojga orsága,
Med francov i vgrskov je dûga štácijsa.

6. Bogá dobrotnost.

Zglední se na nás Oča
Mili, i boj nam k-pomoči.
Trôšťaj nás Tv'a milošča,
Gda smo v-prevelkoj nevôli.
K-Tebi se obrnemo,
Tvojo pomôč zovémo.

Oh smiluj se nad nami,
Vlê vō blagoslov Tvoj na nás,
Boj z-dúhom Tvojim z-namí
I krêpi vu vsem dobrom nás,
Daj se nam tak vúpati,
Kaj nás šcéš mentüvati.

7. Ednôk bomo vsi prâh, pepél.

I králi so tûdi lúdjé,
Ár so rodjeni od žené;
Njih têla do tû prâh, pepél,
Zniči je tû svêta vrtél.
Vu kmičen grob se zapréjo,
Kak vsi drûgi, spomerjéjo.

Nebodo več odebráni,
Z-márnimi odlikováni:
Večna pravica je dojde,
Boža sôdoba je doségne:
Vsém nam falí potrêbna môč
Gospodne boj nam napomôč.

8. Jedino li Bôg.

Što me napuni z-dármi žitka?
Jeli nê li Ti zmožen Bôg!
Što me obarje od húdoga?
Li Ti oh šeregov Gospôd!
Ti máš za moje vgrehšenje,
Nezgovorno potrplénje.

Vê sem jas v-côlom mojem žitki
Nestanoma sam občúto,
Kaj si Ti mené v-mokaj velki,
Vsigidár i povsud potrôštao.
I moje nájvékše bremen
Si z-méne vzéo moj Bôg veren.

Kak bi nê z-punov vúpaznostjôv
Jas tebé zdâ srdcá proso?
Kak bi nê z-tihov trplivostjov
Tebi se v-nevôli molo?
Či bi se zemla podrla,
Tvoja zmožnost se nê vtrla!

Ednôk se Jánoš na gálye pôdi šétao,
Šétao se, krajino okôlivrat glédao,
Kapitán je slugom ete reči pravo:
„Néba je erdéza, vrêmen de vihérno“.

Ali Jánoš je na té reči nê pazo,
Ober gláve njemi šereg štrkov leto,
Bližao se je jesén, nazáj so leteli
Vu tople držele se šeregúvali.

Nemilo je glédao sirmaček za njimi,
Tak daj njemi od Iluške glás prinesli.
Dober veseli glás od njegve Iluške,
Ino od svoje lübléne domovine.

XVII-ti spêv.

Na útro, kak je žarja prorokovala,
Se uprav vihér zbûdo, velki zadosta.
Pregrozno so šumeli môrja válovi,
Od dívjega vihéra gnáni, tirani.

Gálye pôtnici so bili v-velkom stráhi,
Kak je tô že návadno vu tákšem stáni;
Više môci so delali marinárie,
Nê je pomágalo več vrêlo bránjenje.

Kmični obláče so se pozdigávali,
Tak, da so sivo nébo sploj okmičili.
Nébe stréle so v-križ naklüčko strélale,
Eden blisk je gályo razdrôbo na skálje.

Viditi je b'lô gály falate plavati,
Mrtva têla vu válovje pográzdzati.
Ka se je pa z Jánoš vitézom godilo?...
Njega je tûdi válovje pokrivalo.

Hejh, k-smrti je on že tûdi blúzi hodo,
Ali od nébe je on miloščo dôbo,
Po čúdnoj pôti se je on oslôbodo,
Môrja válovji je nê na porob zpadno.

Voda ga je lúčala više i više,
Dotíkale so se ga oblátov cündre,

Mládomi rodi na povčenjé.

Georges Clemenceau, francoski ministerski predsednik v letaj od 1917 do 1920, eden od oni, ki so po zádnej svetovnoj bojni stvôrili versailleski mir, je zagriženi protivník vere i cerkve bio. Meo pa je teliko batrivnosti, ka je na konci svojega žitka svojo protivinstvo do vere za nájvýško zablôdo svojega žitka vadlivo. Malo pred svojov smrtjov, leta 1929, je svojemi prijáteli Hervé-ji poslo pismo, v šterom je pošteno priznao, ka je njegovo zadržanje do vere i cerkve blôdno bilô. Med drûgim je piso:

„Lübleni prijátel ! Zapuščam svét. Znáte, ka sem se vse svoje življenje norčaro z vere, i isto činijo vsi moji republikánski sodôbni. Ali ovgušo sem se, ka je *nej mogôče drúžabnoga rôda na nevero postaviti*. Ce bi prvle prišo do etoga spoznanja, bi je zastôpao brezi strâha pred směšnostjov. Poobiščam pa Vás zdaj, tô mojo zapuščino pred jávnost prinesti *mládomi rodi na povčenjé*.“

I dnes ponizana i za svoj obstánek se boréča Francija ednoglásno nazvečáva Istinitost Clemenceau-jovoga prekésnoga spoznanja.

Voditelje obládane Francije, ki se trûdijo svojo v práhi ležéčo državo pá na noge postaviti, nôvo Francijo na fundament vere ščelo postaviti. Vsi vodilni možje so edni v tom, ka francoskomi národi nazaj morejo vsaditi v srce vero, štero so njemi blôdni voditelje strigali s srca.

Francoski národ je te spozno samo zablôdo svoji voditelov, gda se že jôče nad rûševinami svoje domovine !

Zdâ je Jânoš vitéz nanagli popadno
Obláka krajník, za njega se poveso.

Za njega se poveso, nanjem je viso,
Z-obema rokama se je krepko držao,
Dokeč je oblák nê k-môrja brégi prišao,
Te je žnjega na edno pečino stôpo.

Nájprvle je Gospodni Bôgl dao hválo,
Ka njemi je žitek tak čúdno obráno.
Nê se dosta brigao, ka je kinče zgûbo,
Da je li sam ostao i nê se pogûbo.

Zdâ se na pečini okôli zagledno,
Tam je e'nga grif ftiča gnezdô zagledno,
Šteri je rávno te svoje mláde krmo.
Jânoš vitézi je nika v-pamet prišlo.

Skrivomá se pomali k-njemi pridružo,
i nanagli, naednôk na njega drapno,
V rébra njemi je bodno ostre ostrôgví
Ino tak je jahšo na tom čúdnom stvôri.

Včimo se z žalostnoga šorša i prekésnoga spoznanja francoskoga národa !

Vsi tisti, ki mislico, ka slobodno zbrisujejo vero z življenja človečanstva, náj odprejo svoje oči. Náj se nišče ne pustí zaslépiti od vero odürávajajočega i Bogá tajéčega fanatizma zablodjeni i nájvečkrát morálno menje vrédní lúdi, nego naj má telko poštenjá, ka de vúpo istini v oči poglednoti i spoznati slabost i pokvarjenost národot, ki so zapästili pôt vere.

Ka more svét čakati od lúdi, šteri tajijo králestvo Dühá i sebé za stvár držijo ?

Odkud náj vzemejo tej lüdjé plemenito čüténje, dûševno môč i gotovnost na slážbo ?

Brezi tej jákosti pa nikši drúžabni rôd nemre obstánoti.

Brezi vere je človeško tûvárištvu samo rûšti mogôče, zidati pa nej.

Gde se je pa probalo, brezvernoj državi obstaré dati, se je tô samo s krvávov i nečloveškov nasilnostjov posrečilo.

Mládi i nezreli lüdjé radi nasédejo rázločnim drúžabni rôd rûščím agitátorom i radi čújejo njihov návuk od sloboščine človeka-stvári, premislico si pa náj, kama do prišli sámi, ce do nasledúvali svoje brezvestne „prijátele“, i kama bi prišlo človečanstvo, ce bi je tákši lüdjé sestávlali, kakši s šôle oni vučitelov nevernosti prihájajo !

Že stári gréški modriján Plutarch je pravo : „Prvle te mogli v zráki zazidati eden vároš, kak ednoj državi brezi vere obstaré dati.“ D.

Ftič bi ga rad doj sébe vrgao, čij mogao,
Samo da je sam nikakô nê žnjim lâdao.
Jânoš vitéz se je nikak nê popusto,
Močno ga je za šinjek i rébra držao.

Leto je žnjim, Bôg zná prêk orságov vnogo,
Ednôk rávno te, gda je sunce gor prišlo.
I zorje prvi trák na tórem obsijno,
Sijalo je sunce na vés ravnô sveklo.

Svéti Bôg ! kak se je zdâ Jânoš čüdúvao,
I v-srdci se veseléč jáko radúvao.
Ino ftič tudi, da je jáko obtrudo,
Je proti zemli žnjim vsigdár niže držao.

K-koncovi je doj seo žnjim na eden brežič,
Brezi dûške je lecao že nevolen itič.
Jânoš žnjega dol' stôpivši, ga je nihao
I šô je, globoko vu misli vtonjeno.

„Nenesém ni kinča, niti ni zlata nê,
Ali prinesao sem dávne lübno srcé,

Evangeličanskoga krščenika desét cérkveni zapôvedi.

1.) Rédno v cérkev hodi. Vsáko nedelo i vsáki velki svétek ednôk tam boj v cérkvi. Cérkev je Boža hiža, gdé Bôg svojo deco vsigdár i rédno z nebeskov hránov hráni. Cérkevno leto, réd svétkov nas tudi na tô opomina. Či edno nedelo vóniháš i neprideš v cérkev, té žé z tvoga dúševnoga žitka vospádne edna veriga.

2.) V cérkev moreš točno priti. Za tvoje verebrate i sestre je nikaj drûgo nê bole neprijetno, nego či kesno prideš v cérkev, i či pred popêvanjom zádne pesmi žé vôideš. Či žé kesno prideš v cérkev, tak si sedi v klôp pôleg vrát, ali odzaja i nigdár neidi naprej i ne sprevájaj se po celoj cérkvi, té gda drûgi popêvajo, molijo, ali pa na prédgo pázijo. Či pri cájti prideš v cérkev, tak püsti prázne tiste klopi, štere so pôleg vrát.

3. V cérkev z sprâznjenim, ali z vervajôčim srom idí. Ne misli na svoje oprávleno delo, nego na tô, kakši slab si ti za tô. Ne správaj svoje jákosti v vénec, nego svoje grêhe i slabosti deni dolí pred Bože nogé. V cérkvi ne čakaj rázna čuda i znaménja, nego moli za Bogá k tebi posláni glás, za Božo svéto rēč i Sv. Düh.

4. Tudi v cérkvi moli. Med notriidênjom i med völdênjom ne glédaj samo v svoj krščák, ne nanizi samo svojo glávo, ne skleni samo svoje roké na molitev, nego rësan tudi v istini i pravici moli. Začni v iméni Oče, Siná, i Dühá

svétoga ednoga právoga Bogá, na konci pa pravi diko. Z dühovníkom vķuper moli i tô vsigdár z poniznim, pobožnim i vernim srcom, tudi apoštolsko verevadlívánje i Oča naš lepô moli z dühovníkom.

5. V cérkvi popêvaj. Cérkevna pesem popêvajôča molitev more bli. Pri popêvanji nê trabe kričati. Pesni pokore i mrtelnosti bole tiho, diko, hválodávanja pesmi pa z bláženov veselostiov bole glásno moreš popêvati. Či nemaš poslухa i glása, tak popêvaj tiho. Samo tak si dober i cérkev lübéci evangeličanec, či máš svojo lastivno pesmeno knigo i tudi jo vsigdár priniesť v cérkev.

6. Cérkevno mužiko vzemi tak, ki priprávi tvojo dûšo na poslušanje i zdržávanje Bože rēči. Orgelski i popêvanja glás nsj ne slúžijo tebi za tô, da bi si té zgučávo z svojimi sôsedi, da bi se kašlao, ali pa vô i notri hodo. Zavüpaj sebé z moléčov dûšov na perôti cérkevne mužike.

7. V cérkvi Božo rēč, prédgo tak poslušaj, liki Boži govor. Z veľkov pazkov poslušaj z biblie goriprečitého svéto rēč, ár je tô vsáke prédge fundamentom. Vrêdnosť prédge ne odlôčiš ti, nego Boža svéta rēč, štera vsigdár na razpétoga i od mrtvi goristánjenoga Kristuša káže. Záto na tô pazi, i tô zapri v svoje srcé.

8. V cérkvi sebi spravi vķuper Boži svéti glás, šteroga On teki pošila. Bôg v cérkvi vsig-

Zadosta je tô tebi drágou Iluški,
Znam, ka žmetno čákaš že tí mené tudi.“

Z-tákšimi misli je prišao on do vési,
Začuo je kôla rogátati po cesti;
Kôl rogátanie ino lagvôv dûdnjanje
Je znaménje kmetov na bráťovo idêne.

Nê se brigao on za na bráťovo idêče,
I njega je že tudi nê poznao nište.
Vdiljek po vési je tak potúvao mirno,
Proti onoj hiži, gde Iluško mislo.

Pri preklata dveraj je malo postano,
Tak daj se njemi dih vu prsaj zastavo.
Dveri gori odpré — i mesto Iluške
Vidivši tam bivati lúdi tühinske.

„Mogôče, nê v dobrom mesti hodi, misli,
I klûko že pá má vu rôke prigišči.
„Koga iščete vi?“ — gažponizno píta
Jánoš víteza edna črstva žénskica.

Jánoš je povedao, koga išče, ka šlé.
„Jaj, dûša mo’, od sunca, kak ste spečení!
Bogme, bogme, bi vás skoro nê poznala,
Govori žénskica, malo zamišlena.

„Pojdite notri, sam Bôg vás je prinesao,
Tú va si ešče kaj veče zgovárjala.“
Jánoša v-hižo zvála, dojposadila,
Tak sta si zgovárjanje nadaljávala:

„Jeli me poznate? — Ah, nepoznate me?
Jas sem ono málo sôsedno mlajšece.
Pri Iluškovi sem dostakrát hodila.
„Ali samo gúčte: — Gde je pa Iluška?“

Vu rēč njê vdarivši, jo Jánoš spítáva,
Žénskice oči so od skúz vlažne bilá
„Gde je Iluška, gde? je erkla žénskica:
„Siromák Jančí! ona je pokopana.“

Dobro, ka Jánoš nê stao, — sedo na stolci,
Ár bi vķuper spadno v velikoj žukosti,

dár dár i hráno dá tvojoj dříši. Či žalost máš, te potrôšta, či veseljé máš, te blagosloví, či si nemočen, slab, li pomôc dá, či visiko nosiš svojo glávo, te ponizi. Boža rěč, molitev, pesem je vše zatô.

9. V cérkev zovi i pripelaj vše tiste, štore je Bôg na tébe zavúpo. Preveč žalostno je tô, da tvoja deca i brátia, kac z šóle vostánejo, se ogibajo cérkvi. Či si pa gmajnski voditel, inšpektor, kurátor ali prezbiter, tak je pa rávno tvoja svéta dužnost dobro példo pokázati drúzym i je pozávati v cérkev.

10. Cérkev ne glédaj za svoj lastiven cil, ár je cérkev slúžba. Tebi slúži nájveč, ali prék tébe pa slúži tvojej držíni, tvojemi deli, tvojoj veri, tvojemi národi. Gospodnoga Bogá nájvékše veseljé bô tisto, či vzemeš i sprejmeš tisto, ka ti On dá i či tisto dale dás držímu, kac Boži vučenik, naj tudi ti moreš slúžiti držímu i naj tudi ti moreš biti blagoslov bližnjim svojim. H

Eden, ki je srečen bio.

Poznáni, više kak 90 létne D. Menge, ki je leta 1926, na svoj 85. rojstni dén darúvo nemškomi národi svojo moderno prestávo celoga sv. pisma, je pravo ednôk: „Če vás nikák za ednim istinsko srečnim človekom bode pito, povejte njemi, ka je stári D. Menge eden tákši, i ka je on samo po božej milošći pôstao tak srečen.“

Kaj je nê vedo, za srdeč se je zgrabo,
Tak, čij bolezen žnjega vtrgnoti mogo.

Tak je sedo e'n čas obtrdjen, dreveno,
Po tom pa tak gúčao, čij se zesna zbûdo:
„Povete pravico, jeli, ka k-môži šla?
Bole, naj bô pri môži, kac pa tam zdelaj.

Teda bom jo kamči, ečo ednôk vido,
Ležeše de mi srdeč, nê tak bolezno.
Ali na žénskice obrázi se vidlo,
Ka je njéni guč pravičen, istina bio.

Nadaljávanje pride.

Edina dřúša.

Nad dverami edne francúzske cerkve v bližní Florence stojí napis: „Edini Bôg! Če se on srdl na méne, što me bode rešo? — Edina dřúša! Če njô zgúblm, ka mi ostane?“

Ženski kotiček.

Passio.

Passio je latinska beseda. Malo štora rēč zdržáva telko v sebi i nam pové telko, kac rávno tá rēč.

Passio! Po našem se právi trplénje! Po celom svetu jo razmijo. Gde koli se čuje, vsakši včasi na tó nájvékše trplénje, na Kristušovo trplénje misli. Naváden zemelski človek bi se pod mokami zrňo, nej tak Boži sín. On je mogao mréti na križnom drévi: „Ár zo eta včinjena naj se pismo spuni!“ (Jánoš, 19. tál, 36 verš) V svetom pismi so nájbole v srcé ségajôče rávno prigode postnoga evangélija. Nájlepša i do skuz žalostna pa je ona: „I noséci križ svoj vôj je šô na temena mesto, štero se velí židovskí Golgotha!“ (Jánoš, 19. tál, 17. verš.) Kristuš je bio obsojeni na smrt, hitro se more zgoditi, ár vúzen se približa.

Kristuš, sín Boži, nesé sam svoj križ, sklonjeni pod njegovov žmécov, na hrbiti njemi zizajo od bičov zadáne rane. Tak se vlečé skôz ceste Jeružálema, pôt je daleč, bilô je od hiže sôdbe do Golgathe 1200 stopájov. Les križa ne bi bio tak žmeten, liki na njem leži gréh celoga sveta. To teži toga čistoga, svétoho Rešitela sveta.

Neso je svoj križ! Nasledúvati Kristuša brezi toga, da bi vzeli svoj križ na sébe, je nemogôče, ár on sam nam právi: „Či što šé za menom pojti, té naj sam sebé zataji i vzeme gori križ svoj i nasledúje mené.“ (Mátaj 16, 24)

Prisiliti se nemore nikoga, da bi vzeo križ na sébe i nasledúvao Njega. Križ na sébe vzeti je nej mus, ali bláženo znájne mámo, da ga smêmo na sébe vzeti i s tém nasledúvati Kristuša. I rávno tó premišľávanje je tak pripravno zdaj v postnom časi.

Ka je prav za prav križ? Mislim, da se dosta imenuje križ, ka je v Boži očaj sploh nej križ. Vsáko malo nesrečo, štora nás doleti, vsáko malo žalost, hitro postávimo Jezuši na račun. Niti ne mislimo na tó, da bi vzrok nesreče pri nás sâmi iskali. Tak ednostávno je, lástno križico položiť na držogoga. Če pa ne nájdeme krivca med našimi bližnjimi, te jo nájhitrej zvalimo na Bogá.

Če te vrže dûgi beteg ná postelo, tó je ešče nej križ v pravom smisli beséde. Ali če se znáš premágati i potrepeživo trpiš svoje bolečine, teda si samo právi nasledník Jezuša. Če smrt pride i nam tó nájdragše odnesé, ne po-

mága jôkanje i kričanje. Vzemi mirno križ na řébe, nosi svojo bolečino, svojo žalost. Če si na slaboj pôti, če te skûšnjávec šé zapelati, ostani močen, premágaj se, na pôti trplénja boš hodo, ali križ svoj boš noso i Jezušov nasledník boš.

I zdaj v postnom časi je prav, če se pitaš: „Kak sem noso svoj križ?“

Malomárno i z mrmranjem all močen vu veri i vesélo?

Nej nam je dáno, si izbérati svoje križe,

Bog jih nam naloži v svojoj neskončnoj modrosti. Ali so velki, ali máli, nej je tô glávno pítanie, liki samo tô, kak smo jih nosili.

Passio — trplénje! Nega človeka na zemli, ki ne bi trpo. Ali ka je naše trplénje proti onom, štero je pretrpo Boži Sin, gda je noso grêhe cêloga sveta?

Nasledujmo njega, nosmo svoj križ z lúbénostijov, s potrplivostijov i v globokoj veri, naj postámemu vrêdni nasledník svojega Od-kùpitela.

Frida Kovatš.

Primož Trubar.

(Predávanje akademika Šebjanič Franza s Sobote ob priliki nastopa
Akademske kršč. zajednice mládi lúdi z Ljubljane v soboškoj cérkvi.)

Lübleni krščanje! Stára istina je, ka národ, šteri svoji veliki i znameniti lúdi ne pozna, ji je tûdi nej vrejden. Nasledûvajôče moje reči naj bodo zato eden máli i nepopolen stopaj k poznáni i razménji našega znamenitoga verebrata, šteri je pred več kak štiristó léti daleč od Prekmurja bio Gospodnov pastér i šteri je ešče dale od nás, vu tühinskem orsági mrô.

Bio pa je tô, „oča“ slovenskoga národa, Primož Trubar.

Vu začetki 16. stotine, vu vrêmeni, gda se je pápinska cerkev záčala rúšiti, gda so se zácale té kmečke revolucije i gda so Törki záčali rôpati po slovenski vesnicaj, te je vu Raščici na Dolenjskom zráso gori kak mlinarov sin té mládi Primož, šteroga düh ešče gnes den živé med nami. Kak dvanájset lét staroga pojbeca ga je šorš odpelo vu Fiume, gde se je talijanski, horvački i latinski včio i gde je obprvím té slávske glagolske litere meo priliko viditi. Odnut ga je življenja tekáj pelo vu Salzburg na Nemškom, gde je višše šole obhodjávo. Ali z etoga váraša je že po nikelko létaj prišo vu Trst k tomu zevčenomi púšpeki Bonomi, šteri njemi je — tak lèko právimo — ôdpro gori té vrâta vu hram čistoga evangélija, ki ga je gláso reformátor Luther Márton.

Pomali i naskrivoma je prišla med slovenski národ tá evangeličanska vera. Razšürjávali zo jo soldácke, tržci i dijáki, šteri so se vu Nemškom orsági včili. Ali pomali so sprevidli istinitost toga evangeličanskoga vadlúvania tudi pápinski dühovnike i nej navsezádnje tudi púšpecke i vnôjgi drûgi.

Mládi Trubar, šteri je sam sprevido jálnost tej pápinski zvlněnšji ceremonij, cerkevno grêšnost i gnilôbo se je či duže hole záčo nagibati k protestantizmi. Da je kak posvečeni pápinski dühovnik z Laškoga v Ljubljano prišo, te je záčo že goréče razšürjávati evangeličansko vero. Ali kak zagovornik Lutherovoga včenjá je mogo z Ljubljane oditi — i tak se potom toga záča tå Trubarova križova pôt. Kak gedrni lüteran je mogo bězati na Némško, vu Nürnberg, Rottenburg i Kempten. Ali včasi kak so se prilike vu rodnoj slovenskoj zemli zbôgšale, včasi je domô prišo i záčo organizérati lüteráne, šteri je duže i duže več bilô. I te so ga za njegovi sposobnosti volo odébrali za prvoga lüteranskoga púšpeka v Ljubljani. Kak takzváni superintendent je záčo šole i fare goripostávlati. Ali nê Hugo! Té v jezuitskom dühí vzgojeni krao ga je zavolo evangeličanske vere vö dao pregnati, ali nê je pregno samo Trubara, nego na stotine i jezero drûgi lüteránov — predikantov i verníkov — tudi. Ali Trubar, šteri je na Würtenberško odišo, se je kak sin toga gedrnoga i mantránoga slovenskoga národa nej dao stréti. Vu svojem, do onoga časa zaničúvanom i nekulturnom maternom jeziki, šteroga so samo pávri gučali, je záčo knige pisati i vôštampati. Zgodilo se je velko čudo! Té máli i nepoznati slovenski národ šteri je bio med Vogre, Nemce i Talijáne stišnjeni, té národ je dôbo prívni dvê knigi: Abecedárium i Katekizmuš. Vu prvoj knigi je Primož Trubar fundament položo slovenskomi písmenomi jeziki, vu drûgoj pa je slovenskomi národi dao prvo čtenjé verenávuka. S tema

dvema vôštampanima delo je — tak loko právimo — povzdigno vse Slovence v korus tej drúgi evropski kulturni národot.

Vu Tübingeni i po vsé drúgi várašaj gde je po eden čas živo, je pôleg svojega dôkona pastérstva neobtrúdzeno preobráčo té evangelio-me i vôrske knige. I dônak, či je bio s svoje rodne zemlé pregnáni, je z nevklenjenov lübez-nijov delo za slovenski národ: pošilao njemi je v Lutherovom vôrskom dôhi pisane knige, štere naj vse Slovence nabudjávajo k lepšim časom. Ešte na svojoj smrtnoj posteli, daleč vu Nem-škom orsági, vu Derendingen, je nê mogo tá-niháti skrb za slovensko luteransko knigo.

Delo, štero je záčo i s šterim je fundamen-tum položo slovenskoj kulturi, slovenskoj lute-ranskoj cérkvi i šteroga so nasledúvali Dalmatin i drúgi so po cajti te pápinski ježuitje šeli vni-čiti. Trubarove i drúge knige so na grmádaj že-žigali; luterane so z rožjom v roki prisiljávali, naj prék stôpijo na pápinsko vôro i nikelko i nikelko jezero so vó pregnali z rodne zemlé.

Ali vse je bilô zaman. Dôh luteranstva se je nê dao vničiti. Ja, pleve je odneso vóter, ali zrnje, žmetno zrnje je ostanolo. I ostála je slo-venska rêč, štero je Trubar prvi povzdigno, prvi glásu vu čisti Kristušovi evangeliumaj.

Eti vu toj máloj prekmurskoj okroglini je luteranstvo znova goristanolo s tákšov silov, ka ga nišče več nê mogo vničiti i či gli so tûdi tû žežigali evangeličanske knige, i či gli so naši očácke daleč vu Nemeščo, Šurd mogli hoditi Bogá molit.

Temlinova, Kúzmičova i Kardošova rêč je ostála. Ostála je naša luteranska cerkev, šter — daj Bôg — de i dale ostanola, velka, močna.

Dnes, té dén, Vam, drági gmajnarje, slo-venski visikošolci glásimo veliko i vökivečno poštúvanje Primoži Trubari, šteroga dôh se naj združi z dôhom Kúzmiča i vsé drúgi prekmurski luteránov i naj Vás i Vaše hčere ovívša vu vori Vaši očákov.

„Trdi grád je naš Bôg zmožni!“

„S Kristušom správlati“ se právi, v lübezni dobra činiti i bogat biti v dobri djánaj. — Luther.

Tomi je nej Bôg kriv, nego tvoja ne-vera, ka si tak slépi i nemreš spoznati nje-govi čud. — Luther.

Rázločni máli glási.

Radosti glás: „Geto je Bôg bio vu Krts-tušl, zmero je efe svét s sebom i nej njeml je notri računa prestoplenjá njegova, i položo je vu nás rēč toga ftišanja“. 2. Kor. 5, 19.

Sobota. Naše žensko drúšto je v nedelo 9. márca držalo svoje rédno létne správišče, na šterom je voditeľstvo račún dalô od svojego ed-nolétnoga dela. Z veseljom smo videli, ka naše drúšto tak v dôhovnom kak v materiálnom tali verno spunjáva svoje zvíšeno pozvánje.

Nemško Gustáv Adolf drúšto je z vék-šimi podpôrami obdarúvalo naše gmajne. Tak je dobila naša šiniorija za Apače 400 márk (6308 din) od G. A. glavnoga drúštva v Stuttgarti; Sobota od G. A. drúštva v Anhalti 50 i od drúštva v Stuttgarti 250, vklúper 300 márk (4731 din) za Díjaški dom; Selo od G. A. drú-šta v Mecklenburgi 100 márk (1577 din); Apa-če od G. A. drúštva v Stuttgarti 250, od gmaj-ne Gremsmühlen 50 i od G. A. drúštva Mecklen-burg 50, vklúper 350 márk (5519 din); Lendava od G. A. drúštva Anhalt 50, Stuttgart 200, Mecklenburg 100, vklúper 350 márk (5519 din). Vse vklúper smo tak dôbili od imenovaní G. A. drúštev 1500 márk, to je 23.655 dinárov. Gustáv Adolf drúšta materne cérkve reformácie so z tem svojim plemenitím djánjom pá pokázale, ka nás, v raztorjenosti živôče evangeličance, nešče-jo prepustiť našemi žmetnomi šorši, nego spu-njávajo nad nami velko zapoved G. A. drúštva: „Zevsêmi dobro činmo, nájbole pa z domájnimi vere naše.“

Puconci. Gpa Šiftar Ema z Pužavec je nôvi, lepô vôzašti baršonski-violetni oltárski prestrét aldúvala Puconskoj fari, na pietetni spo-min Šiftar Josefe, r. Džuban, bivše prve pod-predsednice Puconskoga fárного ženskoga drú-šta, ob toj príliki, ka letos bode obhájalo eto drúšto 10 létneho svojega obstaja. — Bojdí ete misli dár Bôgi prijéten, od vernikov pa za-hváľno vsgdár globoko prešiman.

Samovolni dàri. Na goridržanie Dúševno-ga Lista: Brgles Jožef Salamenci 4 D, Šavel Šandor Pužavci, Brgles Miklošova Salamenci, Kulič Mihály Brezovci, Šebjanič Károlj i mati Kúčan po 5 D., Hodoš po silvesterskom offer-toriumi 36·50 din. — Na Díjaški dom: Podlesek Franc sabô Lemerje 10 D, Kühár Láslo i Sida Puconci 30 D, Kreditna banka v Soboti nam je

darivala 500 din., čevljárska zadružna v Soboti pa 100 din. Vsém daritelom nájsrčnejša hvála!

Gornja Slaveča. Naše fárno žensko društvo nam je darivalo ob priliki postnoga časa nôvi čaren oltárski príkaz, v vrédnosti 500 din, ročno i šiviljsko delo je oprávila predsedníčka društva, gospá Kováčka Frida. S tém dárom je pokázalo društvo, da je prerazmilo globoki cil društva i se z lepov požrtvovalnostoj vsigdár dale trúdi Božo hižo v lepom rédi držati. Na etom mestu tudi právimo našim vrlim i verolübajúcim ženskam od sŕca hválo! Samo tak naprej! — Na Gustáv Adolfa podporno društvo je v kúper prišlo v leti 1941 po kraj občinaj: Gor. Slaveča 227.75 din (jáni 151 din), Dol. Slaveča 103 din (69), Kuzma-Matjaševci 125.50 din (79.50), Sotina 150 din (119), Serdica 102 din (73), Nuskova 69 din (81), Gor. Lendava 79 din (95), Sv. Jurij Rogaševci 52 din (44), Večeslavci-Pertoča 26 din (30.50), Vidonci 13 din (13), Šolska deca vu farí 157.75 din (108.25), offertorium I. 6. 57.50 din (57). Vse-vkúper darívanou 1941 leta 1162.50 din (jáni 935.25 din). — Vsem daroválcom Bôg pláti!

Turobni gláši: Zádnji mêsec so se od sellili vu večnost z *Puconske fare*: Domjan Franc v Brezovci, star 62 leti; Podlesek Franc v Predanovci, st. 77 l.; Šinko Ivan Andrej, st. 51 l. i četvérce cecátje decé. — *Z Križavske fare*: Benkľa Ilona v Proséčkovjési, stara 4 l.; Čarni Mikloš v Kükeči, star 70 l.; Kerčmar Peter v Križevci, star 74 l.; Novák Franciška v Kükeči, st. 64 l.; Novák Aleksander v Kükeči, star 66 l.; Kerčmár Jánoš v Križevci, star 50 l. — *Z Domanjšovske fare*: Bölec Adam v Domanjšovci, star 45 l. — *Z Gor. Slavečke fare*: 7. febr. vd. Skledar Mikloš iz Serdice, st. 89 l.; pokojni je bio skôz 40 lét veški skrbník i sledi presbiter, rad čeo naš verski list, on je bio tisti, ktorí je obprvím pláčao na cérkevzdanje svoj celi delež. Náj ostáne njegov spômenek neizbrisani vu sŕci všeh faránov; 9. febr. vd. Škodnik Julija roj. Benko iz Gor. Slaveče, st. 75 l.; 21. febr. Kiseľák Franc oženjen pintar, roj. v Gor. Slaveči, biv. v Sotini v st. 69 l.; 2. marca Šipoš Franc, otrok iz Kuzme, st. 6 týdnov. — *S Soboške fare*: 20. febr. Šinic Terezija, roj. Kumin s Černelavec, st. 39 l.; 21. febr. Kerčmár Gizela, roj. Gibičar s Sela (v bolnici), st. 26 l.; 28. febr. Sever Franc s Černelavec, st. 59 l.; 4. marca Nemec Mária

roj. Cör z Marijánc, st. 30 l.; 12. marca Lülik Olga s Sobote, st. 2 dni; 13. marca Lülik Erika s Sobote, st. 3 dni; 15. marca Hirschl Tibi s Sobote, st. 10 l. — Vsem preminjenim náj bode Kristuš goristanenje i žitek, te žalúvajúče pa náj pomíri Gospodni Bôg!

Francija. Francusko biblijsko društvo je z dovoljenjom nemške vojálke oblasti 9000 falátov nôvi zákonov razdelilo med v Nemčiji prebívajúče francuske zgráblene vojáke. — Francuski protestantušov tri sedmi tálov v nezasédeni, štiri sedmi tálov pa v zasédeni krajinaj prebiva. Dúhovnicke tak v zasédeni, kak v nezasédeni krajinaj z popolnov sloboščinov loko oprávľajo svoje dúšnopastiersko delo. Z nájvékšov delavnostoj se oprávila cerkevno i versko delo v Paríži, v Paríži tak kalavinske, kak evangeličanske dúhovnícke nišče ne ovira v níjihovom deli.

Japonska. V Japonskoj držávi jeste 218.000 protestantuši i 117.000 katoličanski krščenikov. Pôleg toga je ešte skorom 5-7 milijónov tákci lúdi, ktorí Ježuša za svojega voditeľa spoznajú, ale v krščansko cérkev so ešte zákonosko nê notri-stôpili. — V Japánskoj držávi od 1938. leta jeste Japonsko biblijsko društvo, šteroga cil je razširjavaťi Svéto pismo med japoncami.

Slovákia. Nôvi zákon zo dolobrnoli na slovaški kniževni jazik. Stári zákon so pa zdaj začnoli dolobračati.

Misijonsko delo. V različni poganski držávaj protestantuši misijonárje 46.000, rim. katočanski misijonárje pa 41.000 šol držijo gorí i tam včijo. Nemški misijonárje so v zdajšnjoj bojni v preveč težkí položaj prišli v tistí krajinaj, gde angléži májo oblast. Od 1600 misijonárov jí je skorom polovica internirana.

Biblia. Britsko i zvünéšnje biblijsko društvo je v 1940 om leti 11 milijónov i 750.000 biblie ali pa biblijski delov odalo na 745 ralični jazikaj. Ešte dnesdén se med všemi knigami nájveč Svétoho pisma odá i razšíri.

Dogodki zádnjega mêseca. Letál-ska bojna med Nemčijov i Anglijov se je poostriila. — Bolgárija je pristôpila k trozvézi, nato jo je zasédla nemška vojska.